

Raadsvoorstel

AGENDAPUNT NO. 11

Voorstel tot vaststelling van de
Subsidieverordening gemeentelijke
monumenten en molens 2019.

AAN DE RAAD

Samenvatting

In de aangepaste subsidieverordening zijn ruimere subsidiemogelijkheden opgenomen voor bouwkundige duurzaamheidsmaatregelen bij monumenten. Zo wordt het mogelijk om de meerkosten van monumentenglas ten opzichte van dubbel glas te subsidiëren. Dit geldt ook voor extra kosten om bijvoorbeeld een warmtepomp passend bij het monument af te werken en voor de meerkosten van zonnepanelen, wanneer deze niet op een monumentaal dak geplaatst kunnen worden en hierdoor langere stroomleidingen zijn vereist. Met de aanpassing van de verordening sluiten we aan bij de uitkomsten van de energiescans voor monumenten, waarvan de eerste fase inmiddels is afgerond. Verder zijn diverse onderhoudswerkzaamheden nader toegelicht in een afzonderlijke toelichting in de verordening. Tenslotte zijn de voorwaarden taalkundig geactualiseerd. Op het moment dat de Subsidieverordening gemeentelijke monumenten en molens 2019 wordt vastgesteld wordt de Subsidieverordening gemeentelijke monumenten en molens 2013 ingetrokken.

Inleiding

Ten behoeve van het onderhoud en restauratie van panden, verstrekt het college van B & W subsidie aan de eigenaren van gemeentelijke monumenten. Het betreft een zogeheten koppelsubsidie met provinciale middelen. De subsidie wordt verleend conform de voorwaarden die hieraan door de provincie zijn gesteld en op grond van een subsidieverordening voor gemeentelijke monumenten en molens.

Beschrijving beleidsterrein inclusief toepasselijke regelgeving

De monumentenzorg is geregeld via de Erfgoedwet. Gemeenten zijn verplicht een gemeentelijke erfgoedverordening te hebben. Verder dienen gemeenten een erfgoedregister bij te houden, waarin de monumenten zijn opgenomen. Ten slotte zijn gemeenten verplicht een erfgoedcommissie te hebben, die het college van B & W van advies voorziet. Het erfgoedbeleid van de gemeente Aalten is samen met Oost Gelre en Winterswijk opgesteld voor de periode 2017-2020. Verduurzaming van erfgoed is daarin een speerpunt. De subsidieverlening aan eigenaren van gemeentelijke monumenten en molens is gekoppeld aan provinciale voorschriften.

Inhoudelijke toelichting op het voorstel

Verruiming subsidieregeling ten behoeve van duurzaamheidsmaatregelen sluit aan bij energiescans.

De gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk hebben samen subsidie aangevraagd bij de provincie Gelderland voor het opstellen van energiescans voor monumenten. Met de subsidie bieden we de eigenaren van monumenten, waarvoor werkzaamheden gepland zijn of die hun pand graag willen verduurzamen, een energiescan aan. De scan leidt tot een rapportage, met op het gebouw toegespitste maatregelen, die energiebesparing kunnen opleveren.

Inmiddels is de eerste fase van de energiescans afgerond. Deze eigenaren hebben het rapport over hun pand ontvangen en kunnen met de adviezen aan de slag. Met de verruiming van de subsidieregeling, kunnen we hen en andere eigenaren van gemeentelijke monumenten, ondersteunen bij het nemen van duurzaamheidsmaatregelen voor hun monument.

Uit de energiescans in de eerste fase blijkt, dat er ook bij monumenten grote winst te behalen valt door ze te verduurzamen. Met name daar waar geen maatregelen genomen zijn in het verleden, is de te behalen winst het grootst. Vanwege de grote belangstelling, is onlangs een tweede (en voorlopig laatste) fase energiescans van start gegaan, met subsidie van gemeenten en de provincie.

Meerkosten verband houdend met monumentale status zijn subsidiabel.

In de aangepaste subsidieverordening zijn ruimere subsidiemogelijkheden opgenomen voor bouwkundige duurzaamheidsmaatregelen bij monumenten. Zo wordt het mogelijk om de meerkosten van monumentenglas ten opzichte van dubbel glas te subsidiëren. Dit geldt ook voor extra kosten om bijvoorbeeld een warmtepomp passend bij het monument af te werken en voor de meerkosten van zonnepanelen, wanneer deze niet op een monumentaal dak geplaatst kunnen worden en hierdoor langere stroomleidingen zijn vereist. Verder zijn in de verordening diverse onderhoudswerkzaamheden nader toegelicht in een afzonderlijke toelichting. Tenslotte zijn de voorwaarden taalkundig geactualiseerd.

Provincie Gelderland staat positief ten opzichte van de voorgestelde wijzigingen

Aan de subsidies voor onderhoud, restauratie en verduurzaming van gemeentelijke monumenten, die door de gemeente worden verstrekt, is een provinciale subsidie gekoppeld. De hoogte van deze koppelsubsidie wordt jaarlijks door de provincie vastgesteld. Dit jaar bedraagt de provinciale subsidie 73% van de gemeentelijke bijdrage, dus $0,73 \times 20\% = 14,6\%$ van de subsidiabele kosten. Samen met de 20% gemeentelijke bijdrage kan een eigenaar in totaal 34,6% overheidssubsidie aanvragen via de gemeente. Ook de provincie Gelderland heeft verduurzaming hoog in het vaandel staan en de provincie staat positief tegenover de voorgestelde verruiming van de gemeentelijke subsidieverordening met de meerkosten voor duurzaamheidsmaatregelen.

Alternatieve beleidskeuzes

U kunt er ook voor kiezen om de bestaande situatie te handhaven, maar gezien de uitgesproken ambities op het gebied van duurzaamheid lijkt ons dit niet wenselijk.

Financiële consequenties

Subsidiëring meerkosten voor duurzaamheidsmaatregelen kan binnen bestaand budget

Voor de subsidieregeling gemeentelijke monumenten en molens wordt jaarlijks subsidie beschikbaar gesteld. In de begroting 2019 is een bedrag opgenomen van €48.183,- voor het gemeentelijke aandeel. De provinciale bijdrage wordt daarop afgestemd. Het betreft een op=op regeling, met een subsidieplafond. Subsidiëring van de meerkosten voor duurzaamheidsmaatregelen kan plaatsvinden binnen dit budget. Bij eventuele overvraag kan een subsidieaanvraag het jaar erop in behandeling worden genomen. Eigenaren hebben op het moment van subsidieverlening twee jaar de tijd om de werkzaamheden uit te (laten) voeren.

Participatie en Communicatie

De wijzigingen in de verordening zijn voorgelegd aan de Commissie Cultureel Erfgoed. In deze commissie zijn onder meer de Oudheidkundige Vereniging ADW, Bewaar 't Olde, Bredevoorts Belang, Erfgoedvereniging Heemschut en Gelders Genootschap vertegenwoordigd. De commissie heeft een positief advies gegeven over de voorgestelde aanpassingen.

Vervolgstappen inclusief tijdpad

Wanneer u de huidige verordening heeft ingetrokken en de nieuwe verordening heeft vastgesteld, wordt dit besluit gepubliceerd. De nieuwe verordening wordt zes weken ter inzage gelegd.

Bijlagen

- Collegebesluit
- Subsidieverordening gemeentelijke monumenten en molens 2019, inclusief raadsbesluit.

Aalten, 4 juni 2019

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten,

drs. A.J.M. Gildhuis
secretaris/algemeen directeur

mr. A.B. Stapelkamp
burgemeester

De raad van de gemeente Aalten

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 juni 2019;

gelet op het bepaalde in artikel 149 van de Gemeentewet

B E S L U I T

- I. in te trekken de 'Subsidieverordening gemeentelijke monumenten en molens 2013'.
- II. vast te stellen de 'Subsidieverordening gemeentelijke monumenten en molens 2019', met de nadere regels als vastgelegd in de bijlagen bij de verordening.

Subsidieverordening gemeentelijke monumenten en molens 2019

Begripsbepalingen

Artikel 1

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- a) cultuurhistorische waarden: gemeentelijke monumenten en molens
- b) gemeentelijk monument: een object dat - op het moment dat met de te subsidiëren activiteiten een aanvang wordt gemaakt - door burgemeester en wethouders is aangewezen als *gemeentelijk* monument;
- c) molen: een molen dat op het moment dat met de te subsidiëren activiteiten een aanvang wordt gemaakt - door burgemeester en wethouders is aangewezen als *gemeentelijk* monument of door het rijk is aangewezen als rijksmonument;
- d) duurzame instandhouding van cultuurhistorische waarden: een beschermingsaanpak, die erop gericht is het verval van het monument tegen te gaan en zo mogelijk schade te herstellen; hieronder vallen de maatregelen op het gebied van onderhoud en restauratie;
- e) algemene subsidievoorwaarden: nadere regels omtrent onder andere de procedure en indieningvereisten. De algemene subsidievoorwaarden zijn in bijlage 1 opgenomen.
- f) lijst van subsidiabele kosten en werkzaamheden: nadere regels ten behoeve van de berekening van de subsidiabele instandhoudingskosten conform de door Gedeputeerde Staten van Gelderland vastgestelde lijst waarbij voor het maximum uurloon het normuurloon wordt aangehouden zoals laatstelijk vastgesteld door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. De lijst is in bijlage 2 opgenomen.
- g) uitvoeringsvoorschriften: nadere regels met uitvoeringsvoorschriften conform de door Gedeputeerde Staten van Gelderland vastgestelde voorschriften ten behoeve van restauratie en onderhoud van monumenten. De lijst is in bijlage 3 opgenomen.

Paragraaf 2

*Inleidende bepalingen bij **subsidieverstrekking** duurzame instandhouding en ontwikkeling cultuurhistorische waarden*

Artikel 2

- 1 Burgemeester en wethouders zijn bevoegd tot verstrekking van subsidie als bedoeld in deze verordening.
2. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd nadere regels vast te stellen en te wijzigen.

Artikel 3

- 1 Subsidie kan worden verstrekt ten behoeve van duurzame instandhouding van cultuurhistorische waarden.
- 2 Subsidie wordt uitsluitend verstrekt aan een natuurlijke of rechtspersoon, al dan niet op winst gericht, die krachtens eigendom of beperkt recht het genot heeft van cultuurhistorische waarden, onder wiens opdracht duurzame instandhouding en ontwikkeling van cultuurhistorische waarden plaatsvindt, behoudens de uitzonderingen genoemd in artikel 9, tweede lid.

Artikel 4

- 1 De aanvraag om subsidie wordt ingediend via een door de gemeente daartoe vastgesteld Aanvraagformulier, dat als bijlage 4 bij deze verordening is gevoegd.

Paragraaf 3

*Aanvullende bepalingen bij **subsidieverstrekking** duurzame instandhouding cultuurhistorische waarden*

Artikel 5

- 1 De subsidie in de kosten van **onderhoud van gemeentelijke monumenten** bedraagt 20% van het totaal van de door de gemeente subsidiabel geachte kosten tot een maximumsubsidie van € 5.000,-- per aanvraag, mits het beschikbare deelbudget voor onderhoud en restauratie niet wordt overschreden.

Een onvolledige aanvraag blijft buiten beschouwing. Aanvragen worden afgehandeld in volgorde van binnenkomst. Aanvragen kunnen vanaf 1 januari van het betreffende boekjaar worden ingediend. Bij overschrijding van het beschikbare budget voor onderhoud en restauratie wordt geen subsidie toegekend. Burgemeester en wethouders kunnen de aanvraag aanhouden tot het volgende jaar indien het beschikbare deelbudget voor onderhoud en restauratie wordt overschreden. Een beschikking tot aanhouding kan voor een aanvraag slechts eenmaal worden genomen.

- 2 Subsidie wordt uitsluitend verstrekt indien de door de gemeente subsidiabel geachte kosten van onderhoud van cultuurhistorische waarden per aanvraag het bedrag van € 1.500,-- te boven gaan.
3. Bij onderhoudssubsidies worden geen voorschotten verleend.
4. Per gemeentelijk monument wordt maximaal één onderhoudsbijdrage per jaar toegekend.

Artikel 6

1. De subsidie in de kosten van de **restauratie van gemeentelijke monumenten** bedraagt ten hoogste 20% van het totaal van de door de gemeente subsidiabel geachte kosten tot een maximumsubsidie van € 20.000,-- per aanvraag, mits het beschikbare deelbudget voor onderhoud en restauratie niet wordt overschreden.

Een onvolledige aanvraag blijft buiten beschouwing. Aanvragen worden afgehandeld in volgorde van binnenkomst. Aanvragen kunnen vanaf 1 januari van het betreffende boekjaar worden ingediend.

- 2 Subsidie wordt uitsluitend verstrekt indien de door de gemeente subsidiabel geachte kosten van restauratie van cultuurhistorische waarden per aanvraag het bedrag van € 1.500,-- te boven gaan.
3. Indien subsidie wordt verleend kan aan de aanvrager op zijn verzoek een voorschot worden verstrekt, Het voorschot wordt verrekend bij de betaling van de subsidie.
4. Per gemeentelijk monument wordt maximaal één restauratiebijdrage per jaar toegekend.

Artikel 7

1. De subsidie in de kosten van **onderhoud van molens** bedraagt ten hoogste 20% van het totaal van de door de gemeente subsidiabel geachte kosten tot een maximumsubsidie van € 5.000,- per aanvraag voor onderhoud. Het percentage is afhankelijk van het beschikbare deelbudget. Een onvolledige aanvraag blijft buiten beschouwing.
2. De aanvraag dient voor 1 februari van het lopende budgetjaar ingediend te worden met opgave van de gemaakte onderhoudskosten over het voorgaande kalenderjaar.
3. Subsidie wordt uitsluitend verstrekt indien de door de gemeente subsidiabel geachte kosten van onderhoud of restauratie van cultuurhistorische waarden per aanvraag het bedrag van € 2.500,- te boven gaan.
4. Per molen wordt maximaal één onderhoudsbijdrage per jaar toegekend.

Paragraaf 4

*Voorwaarden, weigering en intrekking bij **subsidieverstreking** duurzame instandhouding cultuurhistorische waarden*

Artikel 8

- 1 Om in aanmerking te komen voor subsidie mag met de uitvoering van de werkzaamheden niet worden begonnen dan nadat deze subsidie is verleend, tenzij het onderhoud van molens betreft.
- 2 De uitvoering van de werkzaamheden dient conform de nadere regels te zijn voltooid binnen 24 maanden na dagtekening van de beschikking tot subsidieverlening, tenzij een verzoek om uitstel is ingediend.
- 3 Degene aan wie krachtens de regeling subsidie is verstrekt, dient het object met cultuurhistorische waarde in goede staat van onderhoud te houden, in geval van een molen daarnaast operationeel te houden en dient deze voldoende te verzekeren en verzekerd te houden tegen water-, brand-, storm- en bliksemschade gedurende de periode dat sprake is van een object met cultuurhistorische waarde.
- 4 De werkzaamheden worden uitgevoerd overeenkomstig de aanvraag. De gemeente kan tussentijds toestemming verlenen van de aanvraag af te wijken, mits nog niet met de werkzaamheden overeenkomstig de gewijzigde aanvraag is begonnen.

Artikel 9

- 1 Geen subsidie wordt verstrekt voor zover de te subsidiëren werkzaamheden:
 - a op grond van een verzekeringsovereenkomst gedekt zijn;
 - b op grond van de Wet op de omzetbelasting op verschuldigde belasting in aftrek gebracht kunnen worden.
- 2 Subsidie wordt niet verstrekt ten behoeve van cultuurhistorische waarden, die in het bezit zijn van de staat, gemeenten of provincies tenzij het subsidie betreft ten behoeve van molens;
- 3 Subsidie wordt niet verstrekt in de kosten van onderhoud of restauratie uitgevoerd door een bedrijf dat geen vergunning bezit van de Kamer van Koophandel en Fabrieken als bedoeld in de Vestigingwet Bedrijven 1954 dan wel in de op basis van deze wet vastgestelde Vestigingsbesluiten.
4. De door de gemeente en andere subsidiënten verstrekte subsidie samen bedraagt niet meer dan 90% van de door de gemeente subsidiabel geachte kosten.

Artikel 10

De gemeente kan de beschikking tot subsidieverlening intrekken indien de werkzaamheden niet binnen 24 maanden na dagtekening van deze beschikking zijn voltooid.

Paragraaf 5

Budget en deelbudgetten

Artikel 11

1. De gemeenteraad neemt jaarlijks een besluit waarin wordt aangegeven welk budget voor een bepaald jaar beschikbaar wordt gesteld voor uitvoering van deze subsidieverordening;
2. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd om een onderverdeling aan te brengen in het totale budget ten behoeve van een verdeling in deelbudgetten voor onderhoud/restauratie en molens.

Paragraaf 6

*Overgangs- en slotbepalingen **subsidieverstreking** duurzame instandhouding cultuurhistorische waarden*

Artikel 12

Aanvragen om subsidie die zijn ingediend voor inwerkingtreding van deze verordening, worden afgehandeld volgens de bepalingen van de "Subsidieverordening gemeentelijke monumenten en molens 2013".

Artikel 13

In bijzondere gevallen kunnen Burgemeester en wethouders, of namens hen de portefeuillehouder, afwijken of ontheffing verlenen van de procedurebepalingen en -voorschriften van deze verordening.

Artikel 14

1. De verordening kan worden aangehaald als 'Subsidieverordening gemeentelijke monumenten en molens 2019'.
2. De verordening treedt na bekendmaking in werking op 26 september 2019.

AALTEN, 17 september 2019

De Raad voornoemd,

De Griffier,

De Voorzitter,

M.A.J.B. Fiering

mr. A.B. Stapelkamp